

Nota

Verslag van resultaten Verkenkend booronderzoek

Roeselare – Westlaan-
Diksmuidsesteenweg
Fase 1
(prov. West-Vlaanderen)

Auteur: Siel Leemans

Projectcode: 202E151

Projectcode:	2020E151
Naam erkende archeoloog:	Monument Vandekerckhove
Erkenningsnummer:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
Locatiegegevens:	Roeselare Westlaan/Diksmuidsesteenweg (zie plan in bijlage 1 en 2)
Lambertcoördinaten onderzoeksgebied:	Noorden: X: 61817, Y: 182785 Oosten: X: 61888, Y: 182678 Zuiden: X: 61897, Y: 182555 Westen: X: 61733, Y: 182664
Kadastergegevens:	Roeselare, afdeling 4, sectie A, percelen 842R6, 852F4, 848C3, 842B7, 842S6, 842A6, 848B3, 848D3, 841Y8, 848E 3, 841T9, 848N2, 841P9, 841R9, 841S9, 848S2, 848T2, 848Y2, 848V2, 848W2, 848X2 en een deel van 848Z2 (zie plan in bijlage 1)
Topografische kaart:	Zie plan in bijlage 5
Begindatum onderzoek:	30/03/2021
Einddatum onderzoek:	31/03/2021
Relevante termen thesauri:	Steentijd, verkennend booronderzoek, Roeselare
Betrokken actoren:	Siel Leemans (projectleider, archeoloog), Werner Wyns (veldtechnicus)
Betrokken actoren buiten het project:	/
Contact:	info@monument.be; T: +32 51 31 60 80

0. INHOUDSTAFEL

0. INHOUDSTAFEL	3
1. BESCHRIJVEND GEDEELTE	4
1.1. WETTELIJK KADER.....	4
1.2. ONDERZOEKSOPDRACHT	5
1.2.1. Vraagstelling.....	5
1.2.2. Randvoorwaarden.....	5
1.2.3. Bestaande toestand en geplande werken.....	5
1.3. WERKWIJZE EN STRATEGIE.....	9
1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie	9
1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek	10
1.3.3. Gebruikt materiaal.....	10
1.3.4. Motivering eventueel afwijkende methodiek	11
1.3.5. Inbreng specialisten	11
1.3.6. Algemene wetenschappelijke advisering.....	11
2. ASSESSMENTRAPPORT	12
2.1. BODEMKUNDIGE OMSCHRIJVING VAN HET PLANGEBIED	12
2.1.1. Bodemkundige observaties- het booronderzoek	12
2.1.2. Confrontatie bodemkundige observaties met het bureauonderzoek en het landschappelijk booronderzoek.....	15
2.2. ARCHEOLOGISCHE INDICATOREN	16
2.3. SYNTHESE	19
2.3.1. Verwachtingspatroon.....	19
2.3.2. Afweging verder vooronderzoek	19
2.4. BEANTWOORDING VAN DE ONDERZOEKSVRAGEN	20
3. SAMENVATTING	22
4. BIBLIOGRAFIE	23
4.1. LITERATUUR	23
4.2. INTERNETBRONNEN.....	23
5. BIJLAGEN	24

1. BESCHRIJVEND GEDEELTE

1.1. Wettelijk kader

Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden te Roeselare Westlaan-Diksmuidsesteenweg, waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

De opgemaakte archeologienota (2019I235, ID 13173)¹ kon de afwezigheid van een archeologische site niet staven. De archeologienota adviseerde daarom in uitgesteld traject de uitvoering van een landschappelijk booronderzoek (2020E131)² en een proefsleuvenonderzoek. Vanwege de fasering van de geplande werken binnen het projectgebied (ca. 16800 m²) dient het archeologisch onderzoek in twee fases uitgevoerd te worden (zie Figuur 3 en Figuur 4). Het onderzoeksgebied in de eerste fase – waarop deze rapportage betrekking heeft (percelen 842R6, 852F4, 848B3, 848C3, 842B7, 842S6, 842A6) - heeft een oppervlakte van ca. 8000 m². De tweede fase bestaat uit een onderzoeksgebied van ca. 8760 m² (percelen 848B3, 848D3, 841Y8, 848E3, 841T9, 848N2, 841P9, 841R9, 841S9, 848S2, 848T2, 848V2, 848W2, 848X2, 848Y2, 848Z2). Het archeologisch onderzoek zal hier pas na bekrachtiging van het archeologische onderzoek fase 1 en het uitvoeren van de geplande werken op deze zone kunnen aanvatten.

Het landschappelijk booronderzoek ter hoogte van onderzoekszone fase 1 wees op mogelijks eolische oorsprong van de sedimenten op de alluviale vlakte van de Mandel en mogelijks lokale droge eolische ontsluiting op de alluviale vlakte. Om deze potentiële steentijdsite op te sporen werd een zone afgebakend voor het uitvoeren van het verkennende booronderzoek. Onderhavig verslag is de neerslag van de resultaten van het verkennend booronderzoek van het onderzoeksgebied fase 1. Het doel van het onderzoek is om te achterhalen of er op het terrein één of meerdere sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de ontwikkeling van het projectgebied.

¹ DUMALIN E. 2019a.

² LEGRAND P., LEEMANS S. 2021.

1.2. Onderzoeksopdracht

1.2.1. Vraagstelling

Specifiek kunnen bij het verkennend booronderzoek volgende onderzoeksvragen gesteld worden³:

- Zijn er mobiele (prehistorische) artefacten aanwezig? Zo ja, uit welke periode stammen deze?
- Zijn er andere indicatoren (houtskool, aardewerk, al dan niet verbrand bot, verkoolde zaden en vruchten...) die kunnen wijzen op de aanwezigheid van een steentijdsite? Zo ja, om welke indicatoren gaat het?
- Is er sprake van concentraties met een hoge densiteit aan mobiele artefacten? Is het mogelijk deze af te bakenen?
- Met welke bodemhorizont(en) worden de indicatoren geassocieerd?
- Is er sprake van de aanwezigheid van één of meerdere prehistorische sites? Zo ja, welke is de bewaringstoestand van deze sites?
- Kan worden uitgesloten dat er voor de periodes volgend op de prehistorie een archeologische site aanwezig is binnen het projectgebied?

1.2.2. Randvoorwaarden

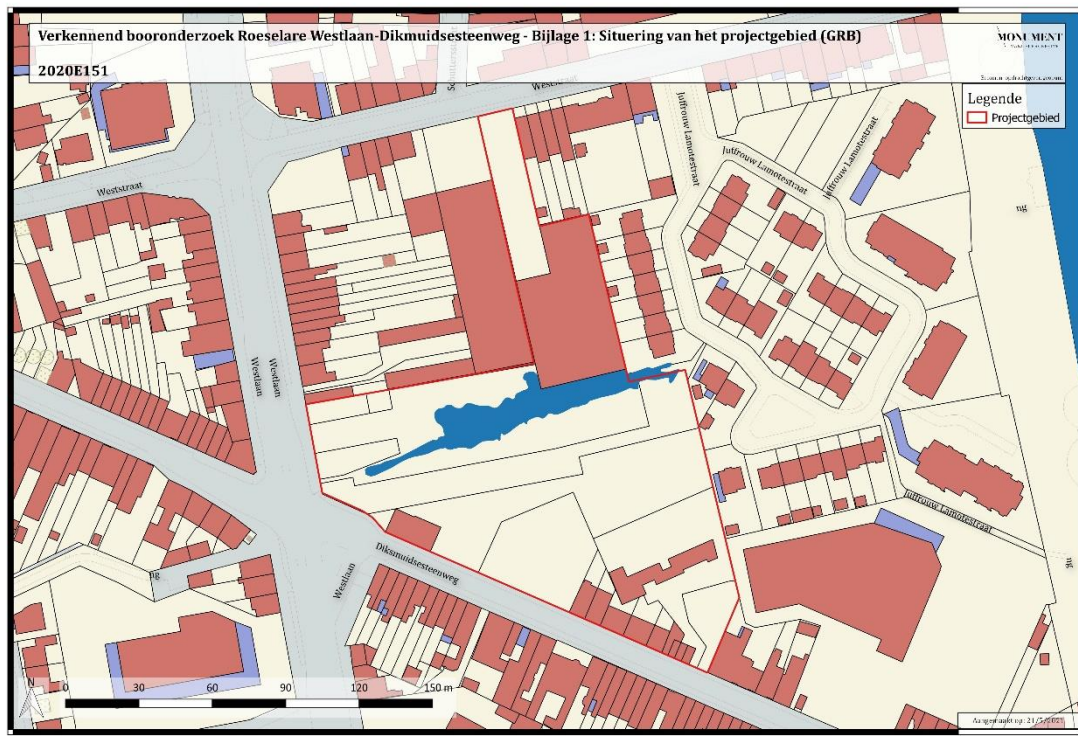
Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van de Goede Praktijk.

1.2.3. Bestaande toestand en geplande werken⁴

Het projectgebied (Figuur 1 en Figuur 2) heeft een oppervlakte van 16760 m² groot. Momenteel is het overgrote deel braakliggend met een leegstaande loods. Langs de Diksmuidsesteenweg zijn nog enkele rijwoningen en een gebouw aanwezig. De site was in het verleden volledig bebouwd. Tot 1932 was het gebied in gebruik door een textielbedrijf. Daarna was er een opslag- en transportbedrijf van brandstoffen (stookolie, diesel) en oliën gevestigd. Dit bedrijf had o.a. ook een werkplaats voor het onderhoud van de eigen bedrijfsvoertuigen. De activiteiten van het transportbedrijf werd stopgezet in 2005. De meeste gebouwen werden afgebroken. In de noordelijke uitloper van het projectgebied stond een rijwoning met zwembad. Deze zijn inmiddels al afgebroken.

³ DUMALIN E. 2019b.

⁴ DUMALIN E. 2019a.

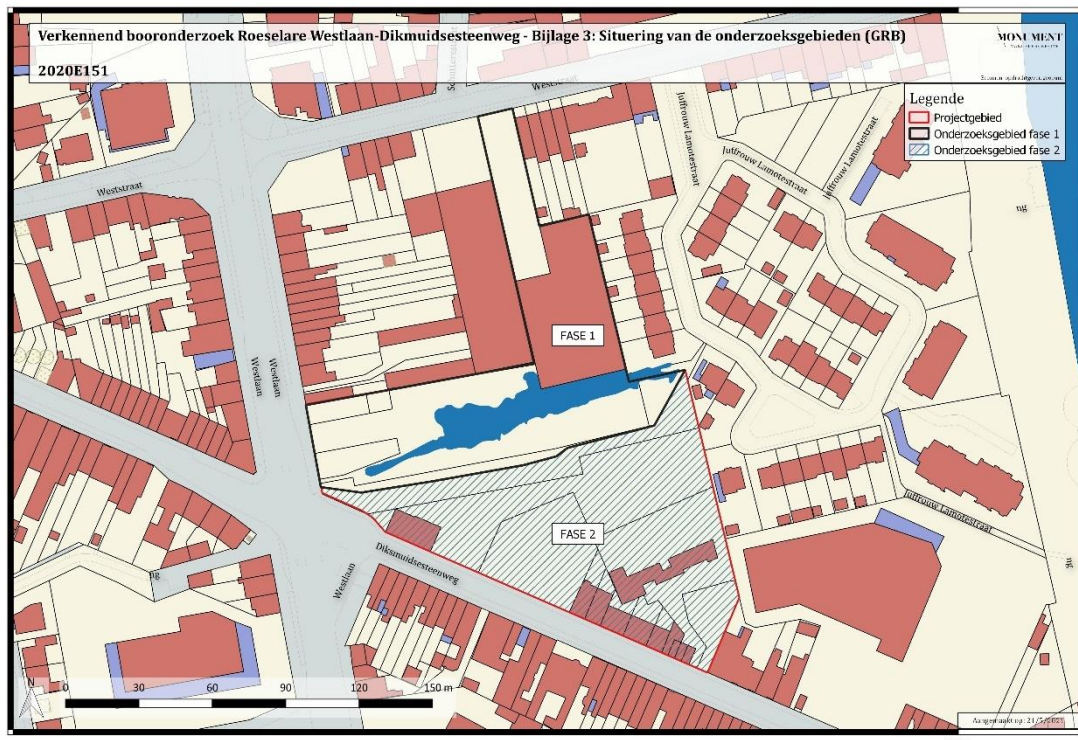
Figuur 1: Situering van het projectgebied (GRB) (bron: geopunt.be).

Figuur 2: Situering van het projectgebied op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, kleur, meest, recent, Vlaanderen (bron: geopunt.be).

Het projectgebied zal worden vrijgemaakt voor de bouw van vijf appartementsgebouwen met een ondergrondse parking langs de Diksmuidsesteenweg en omgevingswerken. De bestaande loods wordt behouden (incl. vloerplaat) en omgevormd tot een bovengrondse parking. De andere bestaande gebouwen worden afgebroken. De geplande werken zullen in twee fases uitgevoerd worden (zie Figuur 3 en Figuur 4):

- Fase 1: ten noorden van het fietspad:
 - o Nieuwbouw (4 wooneenheden) ter hoogte van de Weststraat op de locatie van een eerder gesloopte woning. Dit gebouw wordt niet onderkelderd. De diepste uitgraving hiervoor is in functie van een liftput. De exacte diepte van de funderingen is nog niet gekend.
 - o Appartementsblok (66 wooneenheden) langs fietspad op de plaats waar vroeger de Klauwaertbeek stroomde. Het betreft hier zeer geaccidenteerd terrein. Het gebouw wordt niet onderkelderd. De exacte diepte van de funderingen is nog niet gekend.
 - o Nieuwe ééngezinswoning grenzend aan de Westlaan
- Fase 2: ten zuiden van het fietspad (verkavelingsaanvraag):
 - o Twee appartementsblokken langs de Diksmuidsesteenweg (30 en 16 wooneenheden). Hieronder wordt een ondergrondse parking aangelegd. Deze zal een diepte kennen van ca. -3,75m onder het maaiveld. Voor het plaatsen van liftkernen wordt er plaatselijk verdiept tot -4,75m onder het maaiveld.
 - o Gestapelde woningen in het oosten van het projectgebied (16 wooneenheden). De exacte diepte van de funderingen is nog niet gekend.
 - o Rondom de gebouwen wordt een omgevingsaanleg voorzien met verhardingen van -50cm diep (parkeerzones en toegangswegen) en groenzones. Hiervan zijn nog geen plannen opgemaakt. Ook wordt een nieuwe fietsenstalling gebouwd (doorsnede Figuur 12). Deze constructie zal een minimale impact hebben in de bodem en wordt aan de randen voorzien van een ophoging met groenmassieven.
 - o Het nieuwe rioleringsplan is nog niet opgemaakt. Aangezien de exacte diepte van de nieuwe bodemverstoring nog niet gekend is, wordt in deze archeologienota uitgegaan van een maximale bodemverstoring.

Figuur 3: Fasering van de geplande werken (GRB) (bron: geopunt.be).

Figuur 4: Fasering van de geplande werken (orthofoto, middenschalig, winteropnamen, kleur, meest, recent, Vlaanderen (bron: geopunt.be)).

1.3. Werkwijze en strategie

1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie

De archeologienota (2019I235, ID 13173)⁵ adviseerde in uitgesteld traject het uitvoeren van een landschappelijk booronderzoek en een proefsleuvenonderzoek. Het landschappelijk booronderzoek uit fase 1 bestond uit acht landschappelijke boringen (2020E131)⁶. Uit deze boringen kon geconcludeerd worden dat er geen intacte podzolbodem of andere begraven bodem werd aangetroffen. De preservatie van de bodemopbouw op het onderzoeksgebied is sterk heterogeen. Met uitzondering van de boringen in het noorden was er over het algemeen een slechte preservatie van de bodemopbouw, veroorzaakt door lokale antropogene activiteiten en ophogingswerken. De mogelijk eolisch oorsprong van de sedimenten op de alluviale vlakte van de Mandel samen met de aanwezigheid van mogelijke plaatselijke droge eolische ontsluitingen op de alluviale vlakte heeft als gevolg dat er een matig potentieel van gepreserveerde steentijdsporen/artefactensite op het noordelijke gedeelte van het terrein aanwezig is. Een beperkte zone (ter hoogte van twee uitgevoerde landschappelijke boringen) toont een hoger potentieel voor het aantreffen van een steentijdsite en werd geselecteerd voor verder archeologisch verkennend booronderzoek.

Het verkennend booronderzoek werd uitgevoerd door middel van een Edelmanboor met een diameter van 15 cm in een gelijkbenig driehoeksgrid van 10 x 12 m. De registratie van de bodemopbouw gebeurde zoals bij het landschappelijk booronderzoek. De opgeboorde boorstalen worden nat gezeefd op maaswijdte 1 mm en door een steentijdspecialist onderzocht op archeologische indicatoren (vuursteen, houtskool, al dan niet verbrand bot, aardewerk, macroresten van zaden en vruchten enz.). Hierbij gaat het om indicatoren zoals lithisch materiaal, handgevormd aardewerk, houtskool, verbrand bot en verbrande/verkoolde macroresten van zaden en vruchten (zoals hazelnootschelpen). Een positief boorpunt wordt bepaald door de aanwezigheid van minstens één lithisch artefact. Dit is namelijk de enige directe indicatie (met uitzondering van verkoolde hazelnootschelpen; zie verder) voor een aanwezige steentijdsite, zeker als ze niet verbrand/verkoold zijn. Dit wil zeggen dat de boorlocaties met dergelijke resten (macro en bot) pas een goede indicatie geven voor steentijd wanneer er ook een lithisch artefact bij is aangeboord. Een uitzondering hierop zijn verkoolde hazelnootschelpen. Deze zijn tijdens het mesolithicum intensief ontgonnen en worden daarom als een directe indicatie voor steentijd beschouwd. Bij een positief boorpunt wordt geadviseerd om in de zone van de boorlocatie waarderende archeologische boringen uit te zetten. Alle registraties gebeurden conform de bepalingen uit de Code van de Goede Praktijk.

⁵ DUMALIN E. 2019a.

⁶ LEGRAND P., LEEMANS S. 2021.

1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek

Het veldwerk werd uitgevoerd door Werner Wyns op 30 en 31 maart 2021.

Alle boorprofielen werden geregistreerd en gefotografeerd. Bulkstalen werden genomen per aardkundige eenheid, hierbij werd B-horizont ingezameld met een overgangszone van 20 cm tussen de A-horizont en C-horizont.

Figuur 5: Zicht op het projectgebied.

1.3.3. Gebruikt materiaal

Bij het terreinwerk werd gebruik gemaakt van een Edelmanboor met diameter 15 cm. De locatie van de boringen werd met een GPS uitgezet. Het uitzeven van de verschillende horizonten gebeurde na het afronden van de veldfase. De boorprofielen werden gefotografeerd en beschreven. De foto's werden genomen met een Nikon van het type Coolpix waterproof 18m/59ft Shockproof 2m 6.6ft met optical zoom 4.3-21.5mm 1:2.8. Op alle foto's is een schaallat en een fotobordje aanwezig. Op dit bordje staat de projectcode (ROWE21 – 2020E151) en het volgnummer van de boring (Figuur 6). In bijlage 9 van dit verslag is de volledige fotolijst terug te vinden.

Figuur 6: Voorbeeld van een geregistreerde boring (B1) op het terrein.

1.3.4. Motivering eventueel afwijkende methodiek

Niet van toepassing.

1.3.5. Inbreng specialisten

Aardkundige Pierre Legrand gaf advies bij de bodemopbouw.

1.3.6. Algemene wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

2. ASSESSMENTRAPPORT

2.1. Bodemkundige omschrijving van het plangebied⁷

Roeselare behoort tot zandlemig Vlaanderen. Het reliëf is licht golvend met hoogtes die schommelen tussen +20 en +35m TAW. Het noordelijke en zuidelijke deel van de stad hellen af naar het centraal gelegen kanaal Roeselare-Leie, gegraven in de Mandelvallei. Het hoogste punt situeert zich rond de Zilverberg (+35m TAW) in het zuidwesten van de stad. Het projectgebied ligt ten zuiden van de steile rand van de cuesta van Tielt, op een lichte verhevenheid in het landschap, tussen de Klauwaartbeek in het zuiden en de Mandel in het oosten. Het projectgebied is relatief vlak (ca. +21m TAW) met in de noordelijke uitloper een hoger gelegen zone van ca. +22m TAW. De bodem daalt ten oosten van het projectgebied door de aanwezigheid van de Mandel.

De tertiaire ondergrond ter hoogte van het plangebied bestaat uit afzettingen van het Lid van Aalbeke (Formatie van Tielt). Deze formatie bestaat uit een dik pakket mariene zandige klei uit het vroege Ieperiaan. De Quartair geologische kaart geeft aan dat de ondergrond ter hoogte van het plangebied bestaat uit eolische afzettingen van het Weichseliaan (laat-Pleistoceen) (code ELPw) en/of hellingsafzettingen van het Quartair (code HQ). Hieronder bevinden zich fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan (FLPw).

Het gehele projectgebied staat op de bodemkaart gekarteerd als antropogeen/bebouwde zone (OB). Kortom betekent dit dat de bodem door menselijke activiteiten verstoord is. Ten oosten van het projectgebied zijn droge en vochtige zandleembodems op te merken van het type Pcc en Pbc.

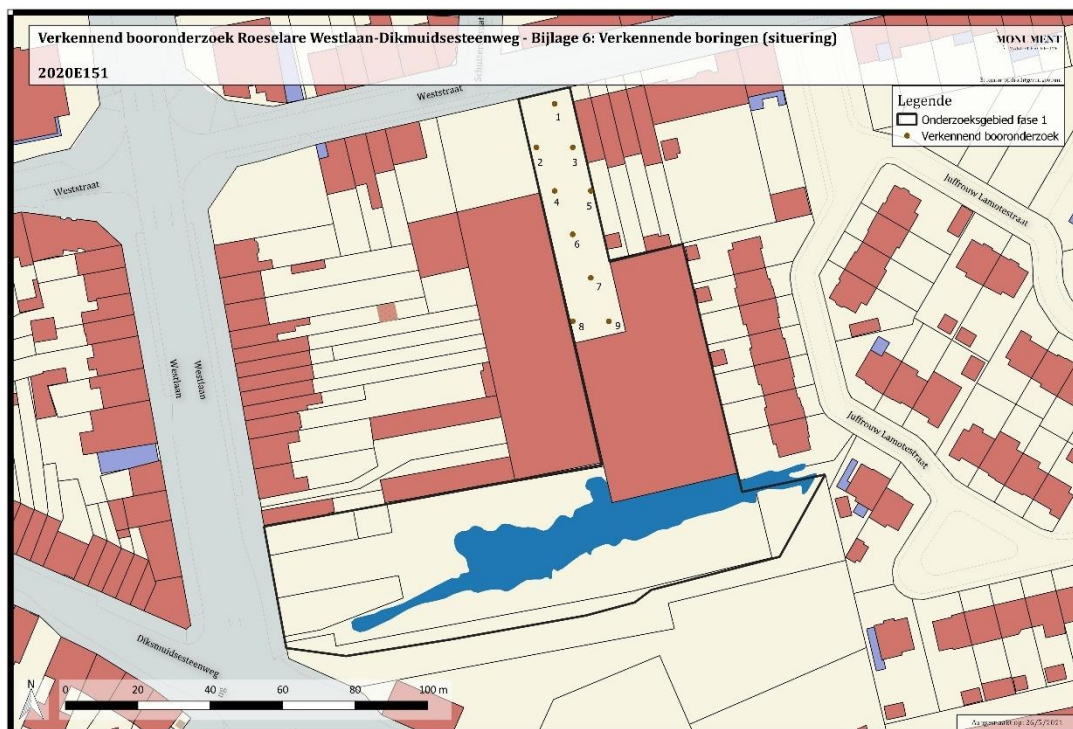
Via de landschappelijke boringen kon de bodemclassificatie verder uitgewerkt worden. De ondergrond – ter hoogte van het projectgebied – bestaat uit eolische afzetting uit het Weichseliaan (zandleem), hellingsafzettingen uit het Quartair en fluviatiele afzettingen uit het Weichseliaan.⁸

2.1.1. Bodemkundige observaties- het booronderzoek

Een totaal van 9 boringen werden uitgezet op het terrein (zie Figuur 6). Alle boringen werden uitgevoerd zoals voorzien met uitzondering van boring 2. Deze boring diende gestaakt te worden op een diepte van ca. 110 cm -mv vanwege de aanwezigheid van puin (zie Figuur 7). Alle boringen werden gefotografeerd en beschreven op het terrein, waarna een monster werd genomen van de relevante aardkundige eenheden.

⁷ DUMALIN E. 2019a.

⁸ LEGRAND P., LEEMANS S. 2021.

Figuur 6: Situering van de verkennende boringen.

Figuur 7: Boring B2 werd gestaakt op een diepte van ca. 110 cm -mv.

Het verkennend booronderzoek bracht een homogene bodemsequentie aan het licht. Deze tonen vanaf het maaiveld een Aan-horizont tot een gemiddelde diepte van 0,40 m-mv. Eronder volgen resten van een mogelijke afgetopte, verweerde en verbrokken Bw-horizont tot een respectievelijke diepte van ca. 1 m-mv. De laatste eenheid kan als een C-horizont beschouwd worden. Deze horizont heeft sporen van oxidatie en reductie. Deze verschijnselen zijn aan de schommelingen van grondwatertafel te wijten.

Figuur 8: Boring B9.

2.1.2. Confrontatie bodemkundige observaties met het bureauonderzoek en het landschappelijk booronderzoek

Uit de **bureaustudie** (2020B285)⁹ bleek dat het projectgebied gekarteerd was als een antropogene zone. In de nabijheid van het projectgebied zijn de bodems gekarteerd als droge en vochtige zandleembodems (type Pcc en Pbc), het **landschappelijk booronderzoek** (2020E117)¹⁰ bevestigde dit en bracht een gedetailleerdere specificatie van de bodem naar voren. Het onderzoeksgebied in het noorden heeft een matig bewaarde bodemopbouw en is opgedeeld in twee zones, enerzijds deze met een Aan-, Bw, C- horizonten. Anderzijds de zone met een Aan, C-horizont (dit was tevens het type op het zuidelijk deel van het projectgebied). In het noordelijke deel van het projectgebied zorgde de mogelijk eolisch oorsprong van de sedimenten op de alluviale vlakte van de Mandel samen met de aanwezigheid van mogelijke plaatselijke droge eolische ontsluitingen op de alluviale vlakte ervoor dat er een matig potentieel van gepreserveerde steentijdsporen/artefactensite op het terrein aanwezig is.

Deze bevindingen komen grotendeels overeen met de waarnemingen tijdens het verkennend booronderzoek. Er werd eveneens een Aan-, Bw- en C-horizont aangetroffen en een droge zandleembodem vastgesteld. De zone met Aan – C horizont, waargenomen tijdens het landschappelijk booronderzoek, zal vermoedelijk slechts om een lokale waarneming gaan.

⁹ DEMEULEMEESTER L. 2020a.

¹⁰ LEGRAND P., DEMEULEMEESTER L. 2020.

2.2. Archeologische indicatoren

Een totaal van 14 bulkstalen afkomstig van 9 boringen werden nat gezeefd op 1 mm en onderzocht op archeologische indicatoren die kunnen wijzen op een steentijdartefactensite. Per boorstaal werden verschillende materiaalcategorieën uitgeselecteerd naar aanwezigheid van enkele (E), regelmatig (R) tot veel (V) (zie bijlage 7).

A E	B	Diepte (m- mv)	INR	A w	B	V b	S c	M s	M	G l	L	S x	H k	H	N s	B k	T	Z & V	H n	Opmerkingen
2	1	0,5- 1,2	1									R			E	E				
3	1	1,2- 1,6	2									R			E	E				
5	2	0,5-1	3												E	V				Puinlaag: baksteenbrokken + restanten beton
8	3	1-1,5	4									E			E	E				
11	4	0,9- 1,2	5									E			R	E				
13	5	1,1- 1,6	6									E			V	E				
15	6	0,6- 1,1	7					E				E	E		R	E				Mortel + betonrestanten
16	6	1,1- 1,3	8									E			R	E				
18	7	0,26- 0,9	9		E					E					E	E				Dierlijk bot, veel plantaardig materiaal
19	7	0,9- 1,3	10		E					E		E			E	E				Dierlijk bot
21	8	0,5- 1,2	11									E			E			E		Walnoot
22	8	1,2- 1,5	12									E			V					
24	9	0,4- 0,9	13		E								E		V	R				Veel plantaardig materiaal
25	9	0,9- 1,4	14												E	E				
Legende		Aw= aardewerk; B= bot; Vb= visbot; Sc= schelpen/slakken; Ms= metaalslakken/sintels; M = metaal (objecten); Gl = glas; L = leer; Silex = Sx; H=hout; Hk= houtskool; Ns= natuursteen; Bk= baksteen, T= (dak)tegels; Z&V= zaden en vruchten; Hn= hazelnoot																		

Na analyse van de boorstalen werd in bijna elke boring natuursteen en baksteen aangetroffen. Uit enkele boringen werden eveneens in de natuur voorkomende silex, onverbrand dierlijk bot, metaal(slakken), glas, houtskool en plantaardig materiaal ingezameld. Uit verschillende boringen werden na een eerste triage enkele archeologische indicatoren ingezameld en elk een individueel inventarisnummer toegekend, met name: silex (N=10) en organisch materiaal (N=1) (Figuur 9, Figuur 10 en Figuur 11). Na verdere analyse bleek geen enkele vondst een relevante archeologische indicator. De silexen zijn immers natuurlijk van aard, er werden dus geen archeologische indicatoren gerelateerd aan een steentijdartefactensite aangetroffen.

Figuur 9: Organisch materiaal (B8, INR 25).

Figuur 10: Silica (B6, INR 21).

Figuur 11: Silex (B5, INR 19).

2.3. Synthese

2.3.1. Verwachtingspatroon

Op basis van het voorgaande assessment kan volgend verwachtingspatroon naar voor geschoven worden:

- De verkennende boringen hebben gewezen op een matige bodemopbouw over het volledige projectgebied. Er werd een Aan-, Bw-, C- horizont vastgesteld, net zoals tijdens het eerder uitgevoerde landschappelijk booronderzoek (2020E131).
- Er werden verschillende potentiële archeologische indicatoren aangetroffen zoals fragmenten silex, houtskool, (onverbrand) dierlijk bot en plantaardig materiaal. Bij nadere analyse bleek het grotendeels echter te gaan om materiaal te gaan die natuurlijk van oorsprong zijn of recent gedateerd kunnen worden.
- De aangetroffen silexen bleken na verdere analyse van natuurlijke oorsprong te zijn. Er konden dus geen indicatoren voor een steentijdsite worden aangetroffen.
- Alle bovenstaande factoren wijzen op een zeer lage verwachting voor de aanwezigheid van een steentijdsite. Een verder traject met het oog op het detecteren van een steentijdartefactensite is dus niet aangewezen.

2.3.2. Afweging verder vooronderzoek

Er konden geen directe indicatoren voor de aanwezigheid van een steentijdartefactensite herkend worden. Bijgevolg is het niet noodzakelijk om verder vooronderzoek met betrekking tot een steentijdartefactensite uit te voeren.

Om na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen van latere periodes (metaaltijden, Romeinse tijd, middeleeuwen) aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, dient verder onderzoek door middel van proefsleuven op het onderzoeksgebied (fase 1) plaats te vinden. Deze proefsleuven dienen uitgevoerd te worden zoals beschreven in het programma van maatregelen van de in akte genomen archeologienota (2019I235, ID 13173)¹¹.

De maatregelen voorzien in het programma van maatregelen tijdens het bureauonderzoek¹² gelden nog steeds voor zone 2 (8760 m²; percelen 848B3, 848D3, 841Y8, 848E3, 841T9, 848N2, 841P9, 841R9, 841S9, 848S2, 848T2, 848V2, 848W2, 848X2, 848Y2, 848Z2) en dienen in een latere fase – na het uitvoeren van de geplande werken op zone 1 – (fase 2) uitgevoerd te worden.

¹¹ DUMALIN E., 2020.

¹² Ibidem.

2.4. Beantwoording van de onderzoeksvragen

Op basis van het bureauonderzoek kunnen de onderzoeksvragen als volgt beantwoord worden:

- **Zijn er mobiele (prehistorische) artefacten aanwezig? Zo ja, uit welke periode stammen deze?**

Er zijn geen mobiele prehistorische artefacten aanwezig.

- **Zijn er andere indicatoren (houtskool, aardewerk, al dan niet verbrand bot, verkoolde zaden en vruchten...) die kunnen wijzen op de aanwezigheid van een steentijdsite? Zo ja, om welke indicatoren gaat het?**

Slechts uit twee boorstalen werd houtskool ingezameld, het gaat hierbij om zeer kleine fragmenten. Er werd geen aardewerk, verbrand bot en verkoolde zaden en vruchten aangetroffen. In drie boorstalen werd wel onverbrand dierlijk bot waargenomen.

Er werden geen directe indicatoren voor de aanwezigheid van een steentijdartefactensite (litische artefacten of verkoolde hazelnootschelpen) aangetroffen. Het gaat hier om individuele indicatoren, er wordt dus weinig betekenis aan gegeven in functie van menselijke aanwezigheid in de steentijden.

- **Is er sprake van concentraties met een hoge densiteit aan mobiele artefacten? Is het mogelijk deze af te bakenen?**

Nee.

- **Met welke bodemhorizont(en) worden de indicatoren geassocieerd?**

Er werden geen mobiele artefacten aangetroffen.

- **Is er sprake van de aanwezigheid van één of meerdere prehistorische sites? Zo ja, welke is de bewaringstoestand van deze sites?**

Nee.

- **Kan worden uitgesloten dat er voor de periodes volgend op de prehistorie een archeologische site aanwezig is binnen het projectgebied?**

Om na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen van latere periodes (metaaltijden, Romeinse tijd, middeleeuwen) aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied zone 1, dient verder onderzoek door middel van proefsleuven op het onderzoeksgebied plaats te vinden.

Deze proefsleuven dienen uitgevoerd te worden zoals beschreven in het programma van maatregelen van de in akte genomen archeologienota (2019I235, ID 13173)¹³.

De maatregelen voorzien in het programma van maatregelen tijdens het bureauonderzoek¹⁴ gelden nog steeds voor zone 2 (8760 m²; percelen 848B3, 848D3, 841Y8, 848E3, 841T9, 848N2, 841P9, 841R9, 841S9, 848S2, 848T2, 848V2, 848W2, 848X2, 848Y2, 848Z2) en dienen in een latere fase – na het uitvoeren van de geplande werken op zone 1 – (fase 2) uitgevoerd te worden.

¹³ DUMALIN E., 2020.

¹⁴ Ibidem.

3. SAMENVATTING

In het kader van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden te Roeselare Westlaan-Diksmuidsesteenweg, diende een archeologienota opgesteld te worden, waarbij een archeologische evaluatie wordt gemaakt van het projectgebied. Er wordt nagegaan of er zich een archeologische site op het terrein kan bevinden en of deze door de geplande werken al dan niet bedreigd wordt.

De opgemaakte archeologienota (ID 13173, 2019I235)¹⁵ adviseerde in uitgesteld traject de uitvoering van een landschappelijk booronderzoek (2020E131)¹⁶ (eventueel aangevuld met verkennende/waarderende archeologische boringen) en een proefsleuvenonderzoek. Het landschappelijk booronderzoek concludeerde dat de mogelijk eolisch oorsprong van de sedimenten op de alluviale vlakte van de Mandel samen met de aanwezigheid van mogelijke plaatselijke droge eolische ontsluitingen op de alluviale vlakte als gevolg heeft dat er een matig potentieel van gepreserveerde steentijdsporen/artefactensite op het noordelijke gedeelte van het terrein aanwezig is. Een verkennend archeologisch booronderzoek ter hoogte van boringen B1 en B3 drong zich op.

De verkennende boringen hebben gewezen op een intact bodemprofiel met een Aan-,Bw-,C-sequentie. Doorheen het plangebied werd een droge zandleembodem vastgesteld. De Ap-horizont heeft een gemiddelde dikte van 0,40 m -mv terwijl de B-horizont gemiddeld 0,60 m -mv dik is, net zoals vastgesteld tijdens het eerder uitgevoerde landschappelijk booronderzoek (2020E131).

Er werden geen directe indicatoren voor de aanwezigheid van een steentijdartefactensite (litische artefacten of verkoolde hazelnootschelpen) aangetroffen. Bijgevolg is het niet aangewezen om verder onderzoek met betrekking tot steentijd uit te voeren.

Om na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen van latere periodes (metaaltijden, Romeinse tijd, middeleeuwen) aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, dient verder onderzoek door middel van proefsleuven op het onderzoeksgebied (fase 1) plaats te vinden. Deze proefsleuven dienen uitgevoerd te worden zoals beschreven in het programma van maatregelen van de in akte genomen archeologienota (2019I235, ID 13173)¹⁷. De maatregelen voorzien in het programma van maatregelen tijdens het bureauonderzoek¹⁸ gelden nog steeds voor zone 2 (8760 m²; percelen 848B3, 848D3, 841Y8, 848E3, 841T9, 848N2, 841P9, 841R9, 841S9, 848S2, 848T2, 848V2, 848W2, 848X2, 848Y2, 848Z2) en dienen in een latere fase – na het uitvoeren van de geplande werken op zone 1 – (fase 2) uitgevoerd te worden.

¹⁵ DUMALIN E., 2020. Ook raadpleegbaar via:
<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/13173>.

¹⁶ LEGRAND P., LEEMANS S. 2021.

¹⁷ DUMALIN E., 2020.

¹⁸ Ibidem.

4. BIBLIOGRAFIE

4.1. Literatuur

- DUMALIN E. 2019a. Archeologienota Roeselare Westlaan-Diksmuidsesteenweg (prov. West-Vlaanderen). Verslag van resultaten bureauonderzoek. Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.
- DUMALIN E. 2019b. Archeologienota Roeselare Westlaan-Diksmuidsesteenweg (prov. West-Vlaanderen). Programma van maatregelen voor uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem. Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.
- LEGRAND P., LEEMANS S. 2021. Roeselare Westlaan-Diksmuidsesteenweg (prov. West-Vlaanderen). Verslag van resultaten landschappelijk booronderzoek. Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.

4.2. Internetbronnen

- <https://www.dov.vlaanderen.be/>
- <https://www.geopunt.be>
- <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/16518>

5. BIJLAGEN

Bijlage 1 – Situering van het projectgebied (GRB)

Bijlage 2 – Situering van het projectgebied op de orthofoto

Bijlage 3 – Situering van de te onderzoeken zones, fasering der werken (GRB)

Bijlage 4 – Situering van de te onderzoeken zones, fasering der werken (orthofoto)

Bijlage 5 – Topografische kaart

Bijlage 6 – Situering verkennende boringen

Bijlage 7 – Zeefstalen

Bijlage 8 – Inventarislijst

Bijlage 9 – Fotolijst

Meer informatie is tevens beschikbaar via het digitale registratiesysteem:

<http://monarcho.be/web/monument/archeologie/home/home?globals=%7B%22ProjectId%22%3A%22d7674444-979e-4d77-b2ea-ac3300eb4464%22%7D>